

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
професорсько-викладацького складу
14 травня 2021 р.

Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році

Полтава 2021

Редакційна колегія:

Аранчій В. І., ректор академії, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О., проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Галич О. А., декан факультету економіки та менеджменту, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу, професор кафедри інформаційних систем та технологій, кандидат економічних наук, доцент.

Дорогань-Писаренко Л. О., декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, кандидат економічних наук, доцент.

Дудніков І. А., декан інженерно-технологічного факультету, професор кафедри галузеве машинобудування, кандидат технічних наук, доцент.

Кулинич С. М., декан факультету ветеринарної медицини, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор.

Маренич М. М., декан факультету агротехнологій та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Опара М. М., фахівець відділу з питань інтелектуальної власності, професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І.Сазанова, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Поліщук А. А., декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Чайка Т. О., начальник редакційно-видавничого відділу, кандидат економічних наук.

Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році (м. Полтава, 14 травня 2021 року). – Полтава : РВВ ПДАА, 2021. –328 с.

АСОЦІАТИВНИЙ ПЕРЕБІГ ПАСАЛУРОЗУ КРОЛІВ З ЦИСТИЦЕРКОЗОМ В УМОВАХ ОДНООСІБНИХ СЕЛЯНСЬКИХ ГО- СПОДАРСТ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Євстаф'єва В.О.,
доктор ветеринарних наук, професор,
Хорольський А.А.,
аспірант

Кролівництво має усі шанси стати однією з провідних підгалузей тваринництва України. Завдяки своїм біологічним особливостям, зокрема, високій плідності та інтенсивності росту, кролі є традиційними об'єктами розведення у приватних та фермерських господарствах та джерелом додаткових прибутків, отриманих від реалізації переважно м'яса та частково шкурки [5].

Розвиток галузі кролівництва стримують паразитарні хвороби, які значно поширені у більшості країн світу і завдають значних економічних збитків власникам тварин [2, 6]. Гельмінти в організмі кролів спричинюють значний негативний вплив на морфологічні і біохімічні процеси, загальну резистентність тварин. Інвазовані тварини погано відгодовуються, знижується їх приріст, знижується якість отриманої продукції від хворих кролів [1].

Згідно літературних даних, у кролівничих господарствах з різними технологіями утримання найбільшого поширення набув кишковий гельмінтоз – пасалуроз, який може перебігати як у вигляді моноінвазії, так й у вигляді асоціативної інвазії разом зі збудниками інших гельмінтозів [3, 4, 7]. Тому встановлення особливостей асоціативного перебігу пасалурозу в кролів є актуальним напрямом досліджень.

Роботу виконували впродовж 2020 р. на базі лабораторії кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи факультету ветеринарної медицини Полтавської державної аграрної академії. Проводили гельмінтологічний розтин кишкового каналу кролів, які надходили з господарств Полтавської області. Збір гельмінтів проводили за методом Скрябіна К. І. (1928).

Результатами проведених паразитологічних досліджень встановлене асоціативне паразитування у кролів на території Полтавської області нематод виду *Passalurus ambiguus* (Rudolphi, 1819) та личинкових стадій цестод виду *Cysticercus pisiformis* – збудника цистицеркозу.

Збудників пасалурозу виявляли у кролів на поверхні слизової оболонки товстих кишків, особливо в ділянці прямої кишки. Нематоди мали товстувате тіло білого кольору, невеликі розміри (4–12 мм), самці значно менші, ніж самки. Задня частина нематод закінчується шилоподібним виростом. Причому при розтині кролів пасалурисів можна було побачити із серозного боку кишки (рис., а). Ларвальні стадії *Cysticercus pisiformis* виявляли на поверхні серозних оболонок тонких та товстих кишків, які мали вигляд сплюснених або округлих міхурів, розміром до 1 см, які міцно кріпилися своєю оболонкою до оболонки кишків із серозного боку. В окремих ділянках кишків можна було помітити декілька міхурів на різних стадіях розвитку (рис., б).



а



б

Рис. Асоціативний перебіг пасалурозу та цистицеркозу за гельмінтологічного розтину кроля: а – *Passalurus ambiguus*, б – *Cysticercus pisiformis*

Отже, пасалуроз кролів є значно поширеною інвазією кролів на території Полтавської області, яка може перебігати разом із цистицеркозом пізіформним.

Список використаних джерел

1. Богач М. В., Трофімов М. М. Інвазійні хвороби системи травлення кролів в господарствах Одеської області. *Аграрний вісник Причорномор'я*. 2007. Вип. 39. С. 96–99.
2. Богач М. В., Трофімов М. М., Березовський А. В. Методичні рекомендації з діагностики, лікування та заходів профілактики інвазійних хвороб кролів. К.: Ветінформ, 2010. 19 с.
3. Волков Ф. А. Проблема асоціативних паразитозів животних. *Актуальні проблеми патології животних і человека*. 1996. С. 115.
4. Герасимчик В. А. Кишечні паразитози пушних звірів (етиологія, епізоотологія, патогенез, діагностика, терапія і профілактика) : автореф. дис. ... д-ра вет. наук : 03.00.19. Минск, 2008. 43 с.
5. Калашник О. В., Омельченко Н. В. Проблеми відновлення кролиководства в Україні. *Кролиководство і звіриводство*. 2004. № 4. С. 30.
6. Мандигра М. С., Степаняк І. В. Умови епізоотичного благополуччя господарств хутрового звірівництва. *Ветеринарна медицина України*. 2012. № 12 (202). С. 19–22.
7. Нагашян О. З., Щербаков О. В. Ендопаразити і асоціативні інвазії кроликів в Арменії. *Ветеринарна медицина : міжвід. темат. наук. зб.* 2005. № 85. Т. II. С. 809–811.

<i>Лапенко Т.Г.</i> ОСНОВНІ УМОВИ БЕЗПЕЧНОЇ РОБОТИ В ГАЛУЗІ АГРОІНЖЕНЕРІЇ	223
<i>Опара Н.М.</i> ЕПІДЕМІЯ ТУБЕРКУЛЬОЗУ В УКРАЇНІ – СОЦІАЛЬНА НЕБЕЗПЕКА ЧИ МЕДИЧНА ПРОБЛЕМА?	226
<i>Опара Н.М., Дударь Н.І.</i> ГЕПАТИТ С – ЩО ТРЕБА ЗНАТИ УКРАЇНЦЯМ	228
<i>Дрожжана О.У.</i> СИСТЕМА «ЛЮДИНА-ЗАСОБИ ПРАЦІ-СЕРЕДОВИЩЕ»	230
<i>Шпилька М.М., Дрожжана О.У.</i> ФАКТОРИ КУРСОВОЇ СТІЙКОСТІ АВТОМОБІЛЯ.....	233
<i>Дударь Н.І.</i> СИНДРОМ ХРОНІЧНОЇ ВТОМИ У ПОВСЯКДЕННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ.....	235
<i>Прасолов Є.Я.</i> ПОКРАЩЕННЯ ТЕХОЛОГІЇ ПОСІВУ ПРОРОЩЕНОГО НАСІННЯ ОВОЧІВ.....	237

СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

<i>Бердник В.П., Бердник І.Ю.</i> ПРИЄМНА ПОДІЯ СВІТОВОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ФАКУЛЬТЕТІВ ВЕТМЕДИЦИНИ УКРАЇНИ	240
<i>Бердник В.П.</i> ДО ІСТОРІЇ СПІВПРАЦІ МІЖ ФАКУЛЬТЕТАМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ПДАА (ПДАУ) І УНІВЕРСИТЕТУ МИКОЛИ КОПЕРНІКА В ТОРУНІ (ПОЛЬЩА).....	241
<i>Бердник В.П., Тімченко О.В.</i> БІОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ КУЛЬТУР СІТРОВАСТЕР SPP., ВИДІЛЕНИХ ІЗ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА КОРМІВ.....	243
<i>Євстаф'єва В.О., Хорольський А.А.</i> АСОЦІАТИВНИЙ ПЕРЕБІГ ПАСАЛУРОЗУ КРОЛІВ З ЦИСТИЦЕРКОЗОМ В УМОВАХ ОДНООСІБНИХ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	245